

[Hilmar Baunsgaard.]

Det fortæller meget om, hvor mange kræfter der er, der vil være parat til at forhindre en løsning af de økonomiske opgaver, vi står over for.

Ingen er selvfølgelig i tvivl om, at et ganske særligt ansvar hviler på de to store af tingets partier. Det er en selvfølge, at regeringspartiet altid vil være i en særlig ansvarlig rolle, og som dette folketing er sammensat, er det jo heller ikke nogen hemmelighed for nogen, der overhovedet følger med, at det største af oppositionspartierne, venstre, indtager en rolle, der må siges at være næsten lige så ansvarsbelastet som regeringspartiets. Det hænger simpelt hen sammen med, at det i praksis ikke er gørligt at finde et flertal om den økonomiske politik, hvis ikke disse to største partier i tinget begge er villige til at tage medansvar.

Vi har været vidne til, at det er lykkedes i det såkaldte septemberforlig, og vi har, hvad næppe heller kan overraske nogen, været vidne til, at de to store partier alligevel har forsøgt hver for sig at manifestere, hvor forskellige de er. Jeg er da enig i den betragtning, som hr. Kjeld Olesen gjorde gældende, nemlig at vi ikke skal skjule, at vi er forskellige, men man skal nok alligevel i sin trang til at markere forskellighederne prøve at vurdere det i sammenhæng med den ansvarsbyrde, man bør føle. Jeg har stor forståelse for socialdemokratiets irritation, når venstre har prøvet at køre sin ensidige skattepolitik på de faste skatters område igennem, selv om venstre som vi andre godt ved, at dette aldrig kunne blive opfattet som et positivt bidrag til at få en indkomstpølitisk løsning, den, som venstre ligesom vi andre i øvrigt sætter som det helt nødvendige, vel den øverste, hvis vi skal lave en prioriteringsliste. Jeg forstår den irritation.

Til gengæld må jeg nok sige, at jeg ikke forstår socialdemokratiets manglende vilje til selv at yde bidrag til at bedre samarbejdsklimaet på områder, hvor socialdemokratiet ved, at de partier, som de nødvendigvis skal have med i et samarbejde, er enige om en anden opfattelse end socialdemokratiets. Vi har — i hvert fald verbalt, ordmæssigt — haft bitre stridigheder om forskellige forhold på arbejdsmarkedet. Socialdemokratiet har dygtigt spekuleret i, at vi har et yderste

højre i fremskridtspartiet, som de godt ved vi andre ikke er enige med. Men hvad er det, de ikke har? De har ikke ydet så meget som et minimum af bidrag til, at der kunne ske en bedring af arbejdsklimaet ved at vise blot en smule forståelse for det, som venstre, de radikale og kristeligt folkeparti står for, og som de godt ved ikke er identisk med fremskridtspartiets politik. Derfor må jeg nok sige til regeringen, at jeg forstår den irritation, der er kommet til udtryk, men det er, ligesom socialdemokratiet befinder sig i den kendte rolle, at man ser splinten i sin næstes øje, men ikke bjælken i sit eget.

Dette skulle siges, fordi vi i det radikale venstre er af den opfattelse, at det er utilgiveligt letsindigt, hvis vi ikke alle — med undtagelse af de yderfløje, som ikke tæller, når det er alvor, det drejer sig om — erkender, at den økonomiske situation kalder på en indsats, der gør politisk resignation hos os alle sammen nødvendig. Det er simpelt hen nødvendigt, at vi yder et bidrag, for vi ved jo godt alle sammen, at får vi et valg til september eller oktober uden at have løst de økonomiske problemer, så ligger de økonomiske problemer der med nøjagtig samme karakter, men er formentlig noget større efter valget. Jeg tror også, alle vil acceptere, når jeg siger, at hvad vi end kan nære af forventninger til et valg, vil det ikke bringe sådanne ændringer af den generelle politiske samarbejdssituation, jeg her har tegnet; den vil også være der efter valget. Og hvad skulle vi så med det valg? Den vil være der med dem, der kun er destruktive, med dem, der ikke engang lægger skjul på, at de agter at bryde ned, stående på hver sin fløj, bekri- gende henholdsvis venstre og socialdemokratiet som dem, det skal gå ud over, hvis de er ansvarlige, men også med et uafviseligt behov for, at hvem der end har regeringsmagten, skal de partier, der i dag står med samarbejdsansvaret, også finde samarbejdsvejene efter et valg.

Jeg må også lige sige én ting mere til de to store partier, og jeg siger det i sikker forvisning om, at de såmænd godt ved, hvordan det forholder sig i virkeligheden. Når venstre starter det indkomstpølitiske forhandlingsforløb med at lægge en såkaldt helhedsplan frem og servere den i store helsidesannoncer i landets aviser, opfattes det ikke af befolkningen og heller ikke af de